

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
БАКАЛАВРА**

на тему:

**«Сучасний стан та ефективність розвитку туристичного бізнесу в
Україні»**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи _____
спеціальності 242 «Туризм»
шифр і назва

Семенов Даніїл Андрійович
прізвище, ініціали

Керівник: Кожушко С.П., д.пед.н., проф.
прізвище, ініціали, науковий ступінь,
вчене звання

**м. Дніпро
2025**

АНОТАЦІЯ

Семенов Д.А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Об'єкт дослідження: діяльність туристичного бізнесу України в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Предмет дослідження: особливості функціонування, виклики, тенденції розвитку та стратегічні напрями відновлення туристичного бізнесу України в умовах війни та післявоєнного періоду.

Мета роботи: дослідити стан туристичного бізнесу України в умовах війни, проаналізувати основні тенденції та проблеми галузі й обґрунтувати заходи для підвищення ефективності його відновлення у післявоєнний період.

Одержані висновки та їх новизна: встановлено, що повномасштабна війна в Україні призвела до суттєвого скорочення туристичної діяльності, руйнування інфраструктури та значних економічних втрат у секторі туризму. У роботі систематизовано сучасні виклики для туристичних підприємств, окреслено міжнародний досвід відновлення туризму після криз і збройних конфліктів. Проведено оцінку динаміки туристичного бізнесу в Україні, впливу війни на податкові надходження і функціонування туристичних підприємств.

У третьому розділі визначено стратегічні напрями розвитку галузі, серед яких: посилення ролі державної політики підтримки туризму, залучення міжнародної технічної та фінансової допомоги, акцент на розвиток внутрішнього туризму, цифровізація маркетингових інструментів, інвестиції в безпеку та інноваційну інфраструктуру.

Новизна дослідження полягає в систематизації наслідків війни для туристичного сектору, адаптації міжнародного досвіду до національних умов та розробці практичних рекомендацій для післявоєнного відновлення.

Результати дослідження можуть бути використані державними органами, місцевими адміністраціями та туристичними підприємствами для формування політик і стратегій відновлення галузі, а також у навчальному процесі при підготовці фахівців у сфері туризму.

Дипломна робота: 76 с., 25 табл., 71 джерело.

Ключові слова: туризм, туристичний бізнес, відновлення туризму, післявоєнний період, економічний розвиток, Україна.

SUMMARY

Semenov D.A. THE CURRENT STATE AND EFFICIENCY OF TOURISM BUSINESS DEVELOPMENT IN UKRAINE

Object of the research: the activity of Ukraine's tourism business during wartime and the post-war recovery period.

Subject of the research: the specific features of functioning, challenges, development trends, and strategic directions for the recovery of Ukraine's tourism business during the war and the post-war period.

Purpose of the study: to examine the state of Ukraine's tourism business under wartime conditions, analyze key trends and problems in the sector, and justify measures to improve the efficiency of its recovery in the post-war period.

Findings and originality: it has been established that the full-scale war in Ukraine has led to a significant decline in tourism activity, destruction of infrastructure, and considerable economic losses in the tourism sector. The study systematizes current challenges faced by tourism enterprises and outlines international experience in restoring tourism after crises and armed conflicts. It also evaluates the dynamics of the tourism business in Ukraine, the impact of war on tax revenues, and the functioning of tourism enterprises.

The third chapter identifies strategic directions for the development of the sector, including: strengthening the role of public policy in supporting tourism, attracting international technical and financial assistance, focusing on the development of domestic tourism, digitalizing marketing tools, and investing in security and innovative infrastructure.

The novelty of the research lies in the systematization of war-related consequences for the tourism sector, the adaptation of international recovery experience to national conditions, and the development of practical recommendations for post-war recovery.

The results of the study can be used by governmental authorities, local administrations, and tourism enterprises in designing recovery policies and strategies, as well as in the educational process for training tourism professionals.

Thesis volume: 76 pages, 27 tables, 53 sources.

Keywords: tourism, tourism business, tourism recovery, post-war period, economic development, Ukraine.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ТА ЙОГО ВІДНОВЛЕННЯ В УМОВАХ КРИЗ.....	10
1.1. Економічна сутність, функції і види туризму, та його роль в економіці	10
1.2. Глобальні тенденції розвитку туристичного сектору в період 2019–2023 років.....	16
1.3. Міжнародний досвід відновлення туризму в умовах криз і збройних конфліктів.....	22
РОЗДІЛ 2 СТАН І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	26
2.1. Динаміка розвитку туристичного бізнесу в Україні.....	26
2.2. Аналіз податкових надходжень туристичного бізнесу України в умовах повномасштабного вторгнення.....	34
2.3. Вплив війни на туристичний сектор України.....	38
РОЗДІЛ 3 СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	47
3.1. Державна політика та стратегічна підтримка розвитку туризму в умовах війни та післявоєнного відновлення.....	47
3.2. Міжнародна підтримка як рушії післявоєнного відновлення туристичної галузі України.....	59
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70